

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 16C/319/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114224880
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2014:8114224880.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Monikou Juskovou v právnej veci žalobcu: Pohotovosť, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy v konaní pôvodne vedenom Okresným súdom Humenné pod sp. zn. 21C 227/2012 takto

rozhodol:

žalobný návrh **z a m i e t a**,

náhradu trov konania žalovanému **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobným návrhom Okresnému súdu Humenné doručeným 27.9.2012 domáhal toho, aby súd uložil žalovanému zaplatiť mu náhradu škody 175 Eur a náhradu nemajetkovej ujmy 110,64 eura, z dôvodu oneskoreného rozhodnutia súdu o zmene súdneho exekútora.

Uznesením 21C 214/2012-7 z 8.10.2012 Okresný súd Humenné spojil vec, ktorá bolo u neho pôvodne vedená pod sp. zn. 21C 227/2012 s ďalšími vecami na spoločné konanie s tým, že konanie bude ďalej vedené pod sp. zn. 21C 214/2012.

Uznesením sp. zn. 7NcC 24/2012-12 z 18.10.2012 Krajský súd v Prešove rozhodol tak, že sudcovia Okresného súdu Humenné sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci vedenej pod sp. zn. 21C 214/2012 a vec prikázal Okresnému súdu Prešov.

Rozsudkom 16C 405/2012-51 z 12.6.2014 Okresný súd Prešov rozhodol okrem iného tak, že žalobu žalobcu vo veci, ktorá bola pôvodne Okresným súdom Humenné vedená pod sp. zn. 21C 227/2012 vylúčil na samostatné konanie.

Podľa § 200ea ods. 1 O.s.p. ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1000 Eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Podľa § 115a ods. 2 O.s.p. pojednávanie nie je pojednávanie nie je potrebné nariadovať ani v drobných sporoch.

Nárok žalobcom v konaní uplatnený nedosahoval sumu 1000 eur, išlo o drobný spor, preto súd vo veci pojednávanie na prejednanie veci nenariadil a rozhodol na základe listinných dôkazov zo spisu Okresného súdu Humenné sp. zn. 19Er/128/2005.

Z dôvodov, pre ktoré bola žaloba podaná vyplýva, že škoda a nemajetková ujma mala žalobcovi byť spôsobená nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Humenné, nakoľko súd nerozhodol o návrhu žalobcu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase. Podľa žalobcu neexistovali okolnosti, ktoré by umožňovali exekučnému súdu postupovať nesústreďene a so zbytočnými prieťahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o zmene exekútora pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Majetková škoda, ktorá žalobcovi vznikla predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím o ňom. Žalobca v tomto období vynaložil na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému sumu 70 Eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40 Eur a na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom sumu 50 Eur. Čo sa týka náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, poukázal žalobca na to, že márnym uplynutím času boli reálne ohrozené jeho legitímne očakávania a došlo k vyvolaniu viacerých rizík. Náhrada nemajetkovej ujmy má kompenzovať vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovania podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie vecí a vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymoženie pohľadávky spôsobené v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom exekučného súdu. Čo sa týka výšky sumy náhrady za nemajetkovú ujmu, žalobca uviedol, že pri kvantifikácii vychádzal zo súm, ktoré sťažovateľom priznal Ústavný súd Slovenskej republiky pri konštatovaní prieťahov v konkrétnom období. Primeranou sumou podľa žalobcu je suma 663,88 eura za každý rok meškania, resp. 55,32 eura za jeden mesiac meškania.

Žalovaný vo vyjadrení uviedol, že pokiaľ žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody s odkazom na zákon č. 514/2003 Z. z., predpoklady pre náhradu škody nepreukázal. Pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky podmienky súčasne, musí ísť o nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, musí vzniknúť škoda a medzi nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou musí byť príčinná súvislosť. Tieto predpoklady žalobca nepreukázal, nepreukázal taktiež predpoklady pre to, aby mala mu byť priznaná nemajetková ujma. Žalovaný poukázal na povahu a predmet konaní, v ktorých malo k tvrdenému nesprávnemu úradnému postupu dôjsť, a to pri zohľadnení povahy podnikateľskej činnosti žalobcu a povedomí, ktoré je okolo žalobcu, spojené s touto podnikateľskou činnosťou, vytvorené. Žalobca a jeho praktiky sú vnímané verejnosťou negatívne. Kvôli predmetom záujmu Európskej komisie súdy konštatovali porušovanie práv spotrebiteľa a v konečnom dôsledku práve podnikateľská činnosť žalobcu podnietila zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľa na všetkých úrovniach štátnej moci. Žalobca je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky zneužívajúca slabé finančné a právne vnímanie nízkoprijímavých osôb. Jeho postupy nie sú v súlade s dobrými mravmi.

K otázke nerozhodnutia o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote žalovaný uviedol, že všeobecným predpokladom na zmenu súdneho exekútora je žiadosť oprávneného na zmenu súdneho exekútora spolu s uvedením súdneho exekútora, ktorý má nahradiť pôvodného exekútora. V praxi zaužívaný model, v zmysle ktorého exekučný súd po dôjdení žiadosti o zmenu exekútora predloží túto žiadosť pôvodnému exekútorovi na vyjadrenie a vyčíslenie jeho doterajších trov (keďže súčasne s rozhodnutím o zmene súdneho exekútora exekučný súd rozhodne v tomto uznesení aj o trovách doterajšieho exekučného konania tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie u pôvodného exekútora) a na zaslanie príslušného exekútorského spisu za účelom realizácie povinnosti vyplývajúcej exekučnému súdu zo zákona a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Žalovaný uviedol, že pripúšťa, že v niektorom prípade mohol exekučný súd rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora neskôr, ovplyvnené to však bolo povahou úkonu - v rozhodnutí o zmene súdneho exekútora a nevyhnutnosťou vykonať pred, resp. súčasne s rozhodnutím aj iné úkony - výzva na vyjadrenie pôvodnému exekútorovi, vyjadrenie pôvodného exekútora, vyčíslenie jeho trov, doručenie exekučného spisu a jeho zaslanie novému exekútorovi, rozhodnutie o trovách pôvodného exekútora, nie je možné nerozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora bez oneskorenia považovať za zbytočné prieťahy, a teda za nesprávny úradný postup. Taktiež poukázal na to, že pôvodný súdny exekútor vykonáva úkony exekučného konania až do času rozhodnutia súdu o zmene súdneho exekútora, resp. do doručenia uznesenia o zmene súdneho exekútora pôvodnému exekútorovi. To znamená, že na strane žalobcu nemohlo dôjsť k vzniku žiadnej materiálnej škody. Pôvodný súdny exekútor mal a mohol pokračovať vo vymáhaní pohľadávky, na ktorú mal poverenie s ohľadom na zachovanie kontinuity konania.

Čo sa týka žalobcom vyčíslenej škody a sumy náhrad nemajetkovej ujmy, žalovaný uviedol, že suma náhrady majetkovej škody v každom zo žalobných návrhov vo výške 175 Eur je len sumou hypotetickou, nezodpovedajúcou kritériám vzniku nároku na náhradu škody, nejde o skutočnú škodu, ktorá by žalobcovi bola vznikla. Taktiež sumy žiadaných náhrad nemajetkovej ujmy žalobca vyčíslil vychádzajúc z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktoré citoval. Úvaha žalobcu však nie je správna, pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy je nevyhnutné zohľadniť špecifiká každej jednotlivéj veci, aj to, o aký subjekt ide pokiaľ tvrdí, že mu vznikla ujma, t. j. či ide o osobu fyzickú alebo právnickú. Žalovaný taktiež uviedol, že tak u nárokov na náhradu majetkovej škody, ako aj nemajetkovej ujmy neexistuje príčinná súvislosť.

Žalovaný vo vyjadrení k žalobnému návrhu taktiež uviedol, že pri každom z uplatnených nárokov, pri ktorom došlo k rozhodnutiu o návrhu na zmenu exekútora pred dňom 23.4.2009 (t. j. 3 roky pred dňom, kedy boli žalovanému doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku) vznáša námietku premĺčania.

Z listín zo spisu Okresného súdu Humenné 19Er/128/2005 súd zistil, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola Okresnému súdu Humenné doručená 4.4.2005. Exekučným titulom bola notárska zápisnica. Súd poverenie súdnemu exekútorovi vydal 14.4.2005. Dňa 21.11.2010 žalobca zaslal súdu návrh na zmenu exekútora. Súd o návrhu na zmenu exekútora rozhodol uznesením 19Er/128/2005-17 z 8.2.2011. Tomuto rozhodnutiu predchádzala požiadavka adresovaná pôvodne poverenému exekútorovi na vyčíslenie trov exekúcie. Trovy exekúcie boli vyčíslené podľa ním súdu doručeným 1.2.2011.

Na základe zisteného skutkového stavu súd vychádzajúc z právnej úpravy platnej v rozhodnom období uzatvára:

Podľa § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (v ďalšom aj len „zákon č. 514/2003“), štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z., vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak 1. škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak, 2. škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci, 3. škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu.

Podľa § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z. z., v znení účinnom do 31.12.2012, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z., výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., výška nemajetkovej ujmy spôsobenej rozhodnutiami uvedenými v § 7 a 8 je najmenej jedna tridsatina priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok, a to za každý, aj začatý deň pozbavenia osobnej slobody.

Podľa § 17 ods. 5 zákona č. 514/2003 Z. z., v žiadosti o predbežné prerokovanie nároku a pri uplatnení nároku na súde je poškodený povinný uviesť požadovanú výšku úhrady podľa odsekov 1 a 2.

Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení účinnom do 31.8.2005, exekučné konanie sa začína na návrh.

Podľa § 36 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení účinnom do 31.8.2005, exekučné konanie sa začína dňom, v ktorom bol exekútorovi doručený návrh na vykonanie exekúcie. Exekútor však môže vykonávať exekúciu až udelením poverenia súdu na jej vykonanie (§ 4).

Podľa § 44 ods. 6 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení účinnom do 31.8.2005, ak oprávnený požiada súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosti oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie poverí súd exekútora, ktorého navrhne oprávnený a vec mu písomne postúpi. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Odmena pôvodného exekútora sa však vypočíta tak akoby došlo k zastaveniu exekúcie.

Vychádzajúc z citovaného ustanovenia § 44 ods. 6 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti právnou úpravou nebola stanovená povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu exekútora v lehote 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora ako mienil žalobca. K zmene došlo až s účinnosťou od 1.9.2005. Podľa prechodných a záverečných ustanovení účinných od 1.9.2005 k zákonu č. 233/1995 Z. z. konania začaté pred 1.9.2005 sa dokončia podľa práva platného do 31.8.2005, ak ods. 2 neustanovuje inak (ods. 1 § 238).

Podľa § 238 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. ustanovenia § 34 ods. 1 až 3, § 37 ods. 4 a 5, § 46 ods. 3, § 47 ods. 3, § 58 ods. 5, § 134 ods. 2, § 136 ods. 3 a 4, § 145 ods. 1 sa použijú aj na konania začaté pred 1.9.2005.

Z listinných dôkazov mal súd za preukázané, že nie je pravdivým tvrdenie žalobcu o nesprávnom úradnom postupe Okresného súdu Humenné ako exekučného súdu, ktorý mal spočívať v tom, že tento súd nedodrжал lehotu, ktorú mu ukladá zákon na rozhodnutie o zmene exekútora. Exekučné konanie bolo začaté pred účinnosťou zákona, ktorým bola žalobcom tvrdená tridsaťdňová lehota upravená, čo znamená, že nebol ani zákonnou povinnosťou súdu o zmene exekútora rozhodnúť v lehote 30 dní. Z postupu resp. realizácie úkonov a činnosti po tom, ako žalobca ako oprávnený požiadal o zmenu exekútora ani nevyplýva nečinnosť súdu ani nesústredenosť jeho konania. Súd teda nemal za preukázaný nesprávny úradný postup (existenciu prieťahov v konaní) ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, preto návrhu žalobcu ako nedôvodný zamietol.

Pre úplnosť je potrebné uviesť, že čo sa týka kvantifikácie majetkovej škody ako žalobca uviedol je potrebné uviesť, že žalobca tvrdil, že súd by mal žalovanému uložiť nahradiť mu skutočnú škodu, ku ktorej došlo v dôsledku zmenšenia jeho majetku. Pokiaľ žalobca mal za to, že náklady, ktoré vo vzťahu ku konkrétnej exekučnej veci vyčíslil mu vznikli súd mal jeho tvrdenia za nerelevantné. Informačné systémy, na ktoré žalobca poukázal vzhľadom na svoj predmet činnosti musí udržiavať tak či tak a náklady, ktoré vyčíslil nemohli byť priamo spôsobené tvrdením oneskoreným konaním exekučného súdu. Žiadna príčinná súvislosť tvrdení žalobcu ani nevyplývala. Okrem toho, ak žalobca realizuje podnikateľskú činnosť spojenú so značným rizikom, na čo sám poukázal, musí si byť vedomý, že pri jeho podnikateľskej činnosti vzniknú riziká s dôsledkami z rizík vyplývajúcimi. Uvedené sa týka nielen žalobcom tvrdenej majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorú požadoval.

Z dôvodov, ktoré súd uviedol rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

O trovách konania rozhodoval súd podľa zásady úspechu vo veci ustanovenia § 142 ods. 1 O. s. p.

Žalobca bol v konaní neúspešný, nemá právo na náhradu trov konania s konaním mu vzniknutých. Úspešný žalovaný trovy nežiadal, ich náhradu si v zmysle ustanovenia § 151 ods. 1 O. s. p. neuplatnil, preto mu súd náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku s výnimkou výroku, ktorým súd rozhodol o vylúčení označených vecí na samostatné konania možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ustanovenia § 205 ods. 2, 3 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Proti výroku, ktorým súd rozhodol o vylúčení označených vecí na samostatné konania odvolanie prípustným nie je.